

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 346/2017-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. júla 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou Mgr. Martinou Masárovou, Záhradná 2B, Piešťany, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 30 S 50/2016-111 z 27. februára 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. mája 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny

základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 30 S 50/2016-111 z 27. februára 2017 a (ďalej aj „uznesenie krajského súdu z 27. februára 2017“ alebo „napadnuté uznesenie“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa správnou žalobou doručenou krajskému súdu 5. októbra 2016 domáha zrušenia rozhodnutia Prezídia Rady Slovenského rybárskeho zväzu (ďalej len „SRZ“) č. OP-5/16 z 27. augusta 2016, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie disciplinárnej komisie pri Rade SRZ č. [REDAKOVANÉ] z [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] o vylúčení sťažovateľa z členstva SRZ na dobu troch rokov. Sťažovateľ v žalobe súčasne požiadal o priznanie odkladného účinku správnej žalobe.

3. Krajský súd uznesením č. k. 30 S 50/2016-63 z 8. novembra 2016 (ďalej aj „uznesenie krajského súdu z 8. novembra 2016“) priznal správnej žalobe sťažovateľa odkladný účinok podľa § 185 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“), pričom bol toho názoru, že okamžitým výkonom správnou žalobou napadnutého rozhodnutia hrozí sťažovateľovi ujma spočívajúca v nerealizovaní výkonu rybárskeho práva na dobu troch rokov a znemožnenie výkonu funkcie tajomníka Mestskej organizácie SRZ Piešťany.

4. Žalovaný (Prezídium Rady SRZ – Rada Žilina) podaním doručeným 8. decembra 2016 navrhol konajúcemu krajskému súdu, aby svoje uznesenie z 8. novembra 2016 o priznaní odkladného účinku správnej žalobe sťažovateľa zrušil. Krajský súd po opätovnom preskúmaní danosti dôvodov na priznanie odkladného účinku správnej žalobe dospel k záveru o ich absencii, a preto napadnutým uznesením z 27. februára 2017 zrušil svoje skoršie uznesenie z 8. novembra 2016.

5. Sťažovateľ v podstatnej časti svojej sťažnostnej argumentácie namieta porušenie svojich práv tým, že zloženie senátu krajského súdu, ktorý rozhodoval o napadnutom uznesení, nebolo zákonné, pretože vo veci nerozhodoval zákonný sudca. Konkrétne

sťažovateľ poukazoval na to, že podľa neho v rozpore s platným rozvrhom práce krajského súdu je napadnuté uznesenie podpísané [REDAKOVANÉ] ako predsedníčkou senátu 30 S, hoci podľa sťažovateľa podľa rozvrhu práce bola predsedníčkou tohto senátu a zákonnou sudkyňou, ktorej bola jeho vec pridelená, [REDAKOVANÉ].

6. V ďalšom okruhu svojej sťažnostnej argumentácie sťažovateľ namieta porušenie svojich práv nedostatočným odôvodnením napadnutého rozhodnutia, ako aj nesprávnymi závermi v ňom vyslovenými v súvislosti s existenciou, resp. neexistenciou dôvodov na priznanie odkladného účinku správnej žalobe.

7. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol nálezom, ktorým vysloví porušenie ním označených práv (čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru) uznesením krajského súdu z 27. februára 2017, zruší predmetné uznesenie a vec vráti krajskému súdu na ďalšie konanie a prizná mu náhradu trov konania.

II.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd

právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

11. Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa a skúmal, či nie sú dané dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré bránia jej prijatiu na ďalšie konanie.

12. Z obsahu sťažnosti, ako aj navrhovaného petitu vyplýva, že sťažovateľ sa domáha vyslovenia porušenia svojich práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu z 27. februára 2017, ktorým krajský súd zrušil svoje skoršie rozhodnutie z 8. novembra 2016 o priznaní odkladného účinku správnej žalobe prehodnotiac svoje skoršie závery o danosti dôvodov na takéto rozhodnutie.

13. Sťažovateľ nesúhlasí s právnym názorom krajského súdu vysloveným v napadnutom uznesení a tvrdí, že neboli splnené podmienky na zrušenie skoršieho uznesenia krajského súdu o priznaní odkladného účinku správnej žalobe sťažovateľa, pričom samotné odôvodnenie záverov krajského súdu považuje za nedostatočné. Zároveň podľa sťažovateľa krajský súd rozhodoval v takom zložení senátu a jeho predsedu, ktoré bolo v rozpore s rozvrhom práce krajského súdu platným v rozhodnom období.

14. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

15. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaniach, ktoré im predchádzali, alebo samotných rozhodnutiach došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmavania vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00) a tiež by mali za následok porušenie niektorého z princípov spravodlivého procesu, ktoré neboli napravené v inštančnom (opravnom) postupe všeobecných súdov.

16. Ústavný súd zvyčajne zdôrazňuje, že súčasťou práva na spravodlivé konanie je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Túto požiadavku zdôrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v tejto súvislosti najmä uviedol: „Právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamena, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad“ (napr. Georgidias c. Grécko z 29. 5. 1997, Recueil III/1997).

17. Ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že aj v konaní o priznaní odkladného účinku správnej žalobe musia byť rešpektované minimálne požiadavky zodpovedajúce princípom spravodlivého procesu, resp. základnému právu na súdnu ochranu. Rozhodnutie o priznaní odkladného účinku správnej žalobe, resp. zrušenie takéhoto rozhodnutia musí mať predovšetkým rovnako ako iné rozhodnutia zákonný podklad, musí byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvôle, teda musí byť najmä náležite odôvodnené.

18. Ústavný súd pre účely posúdenia opodstatnenosti sťažnosti preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu z hľadiska ústavnej udržateľnosti jeho záverov, resp. z hľadiska dostatočného odôvodnenia v príčinnej súvislosti s namietaným porušením sťažovateľom označených práv, a konštatuje, že krajský súd sa relevantne vysporiadal so všetkými skutočnosťami rozhodnými v danej veci a svoje závery dostatočne odôvodnil, keď uviedol:

„... Podľa § 189 SSP uznesenie o priznaní odkladného účinku môže správny súd i bez návrhu uznesením zrušiť, ak sa v priebehu konania ukáže, že na priznanie odkladného účinku neboli dané dôvody alebo tie medzičasom odpadli.

... V žiadosti o zrušenie uznesenia o priznaní odkladného účinku zo dňa 06.12.2016 žalovaný uviedol, že žalobca nerešpektoval právoplatné a vykonateľné napadnuté rozhodnutie a prvostupňové správne rozhodnutie, keď ešte pred doručením uznesenia Krajského súdu v Žiline č. k. 30S/50/2016-63 zo dňa 08.11.2016 o priznaní odkladného účinku vykonával funkciu tajomníka [REDAKOVANÉ] (preberal písomnosti ako tajomník organizácie), hoci bol napadnutými rozhodnutiami vylúčený z členstva na dobu 3 rokov. Správny súd pritom poukazuje na to, že žalobca ako dôvod pre priznanie odkladného účinku žalobe uviedol spôsobenie značnej ujmy na strane základnej organizácie [REDAKOVANÉ], ak by nevykonával funkciu tajomníka. Správny súd uvádza, že takéto svojvoľné konanie žalobcu nemôže byť v záujme [REDAKOVANÉ], naopak môže byť na jej ujmu, keď žalobca svojim konaním spôsobil nezákonný stav, keď vystupoval ako funkcionár tejto organizácie bez toho, aby rešpektoval právoplatné a vykonateľné správne rozhodnutia o jeho dočasnom vylúčení z členstva. Na tomto mieste je potrebné zdôrazniť, že účastník správneho konania je povinný rešpektovať právoplatné a vykonateľné rozhodnutie správneho orgánu, pokiaľ nebola jeho vykonateľnosť odložená alebo nebolo zrušené

zákonným spôsobom. Správny súd teda konštatuje, že pokiaľ žalobca odôvodnil návrh na priznanie odkladného účinku poukázaním na spôsobenie značenej ujmy základnej organizácii [REDACTED], a z vyjadrenia žalovaného, ktorý zastrešuje aj túto mestskú organizáciu vyplýva opak, takýto dôvod na priznanie odkladného účinku nemôže byť právne relevantný.

... Ďalším dôvodom uvedeným v návrhu na priznanie odkladného účinku bolo, že napadnutým rozhodnutím dochádza výrazným spôsobom k poškodzovaniu jeho dobrého mena, čo je nenapraviteľný následok. Správny súd konštatuje, že takýto dôvod nemôže byť relevantným dôvodom na priznanie odkladného účinku správnej žalobe a ani správny súd v uznesení č. k. 30S/50/2016-63 zo dňa 08.11.2016 tento dôvod neuviedol ako rozhodný pre vydanie uznesenia o priznaní odkladného účinku. Tvrdená ujma totiž mala byť spôsobená vydaním napadnutého rozhodnutia, na čo nemá žiaden vplyv prípadné priznanie odkladného účinku správnej žalobe.

... Čo sa týka dôvodu uvedeného v uznesení č. k. 30S/50/2016-63 zo dňa 08.11.2016 o nerealizovaní rybárskeho práva na dobu 3 rokov, vzhľadom na to, že tento dôvod žalobca neuviedol v návrhu na priznanie odkladného účinku, t. j. nerealizovanie rybárskeho práva nepociťoval ako ujmu a nebolo to pre neho subjektívne dôležité, súd na tomto základe sa takýmto dôvodom pri zrušení odkladného účinku nezaoberal. Vzhľadom na vyššie uvedené krajský súd dospel k záveru, že sú dané dôvody na zrušenie uznesenia č. k. 30S/50/2016-63 zo dňa 08.11.2016 o priznaní odkladného účinku správnej žalobe, nakoľko sa v priebehu konania, a to až po vydaní rozhodnutia na priznaní odkladného účinku ukázalo, že na priznanie odkladného účinku neboli dané dôvody...“

19. Z citovaného uznesenia vyplýva, že krajský súd uviedol jednoznačné, zrozumiteľné a logické argumenty na podporu svojho záveru o nesplnení podmienok pre priznanie odkladného účinku správnej žalobe sťažovateľa a namietané závery krajského súdu a ich odôvodnenie vo vzťahu k otázkam nastoleným sťažovateľom v jeho sťažnosti nevykazujú znaky procesného excesu, ktorý by mohol zakladať zjavný rozpor s princípmi spravodlivého súdneho konania.

20. Ústavný súd už vo viacerých svojich rozhodnutiach vyslovil, že za zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny treba zásadne považovať toho, kto bol určený na prerokovanie veci v súlade s rozvrhom práce súdu. Ak však nastanú okolnosti odôvodňujúce presun takto pridelenej veci (resp. agendy) na iného sudcu pre dôvody uvedené v právnom predpise, tak aj sudcov, ktorým boli veci následne pridelené, treba takisto považovať za zákonných sudcov podľa čl. 48 ods. 1 ústavy. Súčasťou základného práva na zákonného sudcu je i zásada pridelenia súdnej agendy a určenia zloženia senátov na základe pravidiel obsiahnutých v rozvrhu práce. Medzi požiadavky kladené na rozvrh práce podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny tiež patrí predvídateľnosť a transparentnosť obsadenia súdu, resp. senátu vrátane zastupovania vo vzťahu k účastníkom konania (III. ÚS 277/2010).

21. K podstatnej časti sťažostnej argumentácie sťažovateľa, že vo veci rozhodoval iný ako zákonný sudca, ústavný súd po oboznámení sa s platným rozvrhom práce krajského súdu na rok 2016 a 2017 a zastupovaním jednotlivých členov senátu 30 S, ako aj predsedníčky senátu v rozhodnom období zistil, že uznesenie z 8. novembra 2016 o priznaní odkladného účinku správnej žalobe (podpísané [REDAKOVANÉ] ako predsedníčkou senátu) vydal senát krajského súdu 30S v zložení – predsedníčka senátu [REDAKOVANÉ], členka senátu (a ďalšia predsedníčka senátu) [REDAKOVANÉ] a členka senátu [REDAKOVANÉ]. V čase neprítomnosti [REDAKOVANÉ] (z dôvodu práceneschopnosti a dovolenky v období od 21. novembra 2016 do 28. februára 2017) ju ako predsedníčku senátu 30 S [v zmysle bodu 11.2.4 písm. c) vety prvej rozvrhu práce krajského súdu na rok 2017, podľa ktorého, ak v príslušnom súdnom oddelení pôsobia viacerí predsedovia senátov, v prvom rade sa títo zastupujú navzájom] zastupovala ďalšia predsedníčka senátu [REDAKOVANÉ]. Zároveň v čase neprítomnosti [REDAKOVANÉ] ju ako členku senátu 30 S [v zmysle bodu 11.2.4 písm. a) citovaného rozvrhu práce] zastupovala stála členka senátu 31 S [REDAKOVANÉ]. Preto sťažovateľom napadnuté uznesenie krajského súdu z 27. februára 2017 podpísala predsedníčka senátu [REDAKOVANÉ], pričom túto vec rozhodla ako zastupujúca predsedníčka senátu za predsedníčku senátu [REDAKOVANÉ] a ďalšími členmi senátu boli členka senátu 30 S [REDAKOVANÉ]

a zastupujúca členka senátu 30 S zo senátu 31 S, ktorý zastupuje senát 30 S, [REDACTED]

22. Vzhľadom na námietku sťažovateľa o porušení jeho práva na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny) ústavný súd po oboznámení sa s obsahom rozvrhu práce krajského súdu v rozhodnom období konštatuje, že v príčinnej súvislosti so zmenami v zložení senátu 30 S, ktorému napadla vec sťažovateľa, nič nenasvedčuje možnosti porušenia práva sťažovateľa na zákonného sudcu a ostatných sťažovateľom označených práv. Ústavný súd je toho názoru, že keďže všetci sudcovia, ktorí v posudzovanej veci rozhodovali, boli podľa platného rozvrhu práce a v súlade s rozvrhom práce určeného zastupovania členmi príslušného senátu, napadnutým uznesením krajského súdu nedošlo v príčinnej súvislosti so zmenami v zložení senátu 30 S k porušeniu základného práva sťažovateľa na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, resp. čl. 38 ods. 1 ústavy (ako ani jeho práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru).

23. Z uvedených dôvodov ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mohla zakladať dôvod na zásah ústavného súdu do namietaného uznesenia krajského súdu v súlade s jeho právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 ústavy. Keďže ústavný súd nezistil možnosť porušenia sťažovateľom označených práv uznesením krajského súdu, odmietol jeho sťažnosť z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

24. Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa formulovanými v petite sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. júla 2017